

§ 16. Förslag till nytt ickeval inom hemtjänsten

Dnr 3.1-373/2019

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Äldrenämnden överlämnar förslaget till nytt ickevalsalternativ inom hemtjänsten till kommunstyrelsen för vidare beslut i kommunfullmäktige.
3. Äldrenämnden beslutar om omedelbar justering.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänstutlåtande daterat 2019-08-13.

I budget för 2019 med inriktning 2020 och 2021 har äldrenämnden fått i uppdrag att utreda förutsättningarna för att ickevalsalternativet inom hemtjänsten ska utgå från en mångfald av utförare. Staden har sedan införandet av valfrihetssystemet för hemtjänsten år 2002 haft flera olika modeller för att hantera ickevalet. Oavsett vilken av modellerna som har använts kan äldreförvaltningen inte se att det har påverkat fördelningen av andelen kunder hos privata och kommunala utförare. Däremot så har det funnits både fördelar och nackdelar med de olika modellerna. Utifrån äldreförvaltningens erfarenheter av olika ickevalsmodeller och utifrån uppdraget om att utreda förutsättningarna för ett ickevalsalternativ inom hemtjänsten som utgår från en mångfald av utförare har ett förslag till nytt ickevalsalternativ tagits fram. Förslaget innebär att för den som inte kan eller vill välja utförare utgörs ickevalet av närhetsprincipen, dvs. den utförare, både privat och egenregi, som har sin utförarlokal närmast den enskildes bostad har möjlighet att utgöra ickevalalternativ. När det gäller akuta insatser hanteras dessa som i dag av egenregi.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Mirja Räihä m.fl. (S) lade fram ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) lade fram ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Beslutsgång

Ordföranden Erik Slottner (KD) ställde de tre förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Vice ordföranden Mirja Räihä m.fl. (S) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

1. Äldrenämnden avslår förvaltningens förslag till beslut
2. Och därutöver anför:

Mandatperioden är bara ett år gammalt men de ideologiska privatiseringarna har börjat. Staden har testat ett antal varianter för den lilla gruppen som inte kan/vill/orkar inte välja. Därför beslutade vi att det är enklast om kommunens hemtjänst har uppdraget. Och om brukaren då är missnöjd så finns det möjlighet att byta.

Vi anser också att om ickevalsalternativet bibehålls i egen regi så är den administrativa bördan allra minst på stadsdelsförvaltningarna. Då kan biståndsbedömarna ägna tid åt annat än leta efter den närmaste utföraren.

Ledamoten Robert Mjörnberg m.fl. (V) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

1. Äldrenämnden avslår förvaltningens förslag till beslut.
2. Och därutöver anför:

Den blågröna majoriteten vill besluta om ett nytt system för det så kallade ickevalsalternativet inom hemtjänsten.

Ickevalsalternativet handlar om vem som ska utföra hemtjänst för personer som inte vill eller har möjlighet att välja en utförare. Dagens system innebär att den som inte väljer utförare får hemtjänst i kommunal regi. Nu vill majoriteten ändra det och istället låta närhetsprincipen bestämma vem som ska utföra hemtjänsten, vilket innebär att även privata utförare kan bli

aktuella för den som inte gör ett aktivt val. Vänsterpartiet motsätter sig förslaget eftersom vi menar att det är ett sätt för staden att avsäga sig ansvaret för äldre medborgare i behov av hemtjänst.

Dagens system infördes 2015 av den dåvarande rödgrönrosa majoriteten då alternativet med lottning visade att flera privata företag inte skötte sitt hemtjänstuppdrag. Samtidigt skärptes kraven för företag som ville utföra hemtjänst i Stockholm stad. Det kan dock fortfarande vara svårt att komma åt privata hemtjänstutförare som fuskar eller missköter sig. Vi menar att det nya förslaget om närhetsprincip för den som inte kan välja utförare av hemtjänst riskerar att leda till att fler råkar ut för utförare som missköter sina åtaganden.

För oss handlar det om vem som ska ta ansvar för att hjälpa äldre personer som kan befinna sig i stor utsatthet och ha stort hemtjänstbehov. Vi tycker det är olämpligt att lägga över det ansvaret på privata företag. Även om kraven på hemtjänstföretagen har skärpts så kan staden med sitt yttersta myndighetsansvar, för personer som inte kan göra ett aktivt val, inte lämna över ett uppdrag på privat verksamhet som staden inte har full insyn i.

§ 17. Anmälan av kontorsyttrande av remiss av sametingets rapport Samiskt språkcentrums utvecklingsmöjligheter för att främja fler samiska språk

Dnr 1.6-351/2019

Äldrenämndens beslut

Ärendet läggs till handlingarna

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänstutlåtande daterat 2019-06-28.

Sametinget har utrett hur Samiskt språkcentrums verksamhet kan utvecklas för att främja fler samiska varieteter. Stockholms stad är remissinstans till rapporten ”Samiskt språkcentrums utvecklingsmöjligheter för att främja fler samiska språk”. I dag finns ume-/sydsamiskt språkcentrum. Sametinget föreslår att det inrättas två nya språkcentrum inom nord- och lule-/pitesamiskt område. Det övergripande målet är bland annat att bidra till det samiska språkets användning och stärka de samiska talarna. Äldreförvaltningen har inga synpunkter till förslaget om inrättande av språkcentrum och anser att det kan vara en bra modell för språkrevitaliserande insatser.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta att lägga ärendet till handlingarna.